

[Sigsgaard.]

ningen i folkeskolen og så uddannelsen på seminarierne. Ministeren har altså åbenbart den opfattelse, at forbedringerne for folkeskolens vedkommende skal betales gennem forringelser af seminariuddannelsen, forringelser, som så igen slår tilbage på folkeskolen og medfører forringelser dér. Jeg synes, det er en mærkelig forvreden tankegang, som ministeren ikke burde give udtryk for mere.

Ministeren talte om holdstørrelserne og gav udtryk for, at det, at man satte holdene op fra 20 til 25, måtte være rimeligt, når man tænkte på, at det var voksne mennesker, der skulle uddannes; de måtte nok kunne klare at lade sig undervise på hold af den størrelse. Jeg synes, det tyder på, at ministeren ikke helt har sat sig ind i, hvad baggrunden var for, at man også fra folketingsudvalgets side ønskede en lille holdstørrelse.

Ministeren sagde også i sit indlæg her, at der i høj grad måtte bygges på den enkeltes egen indsats. Men der er modstrid mellem det, at man på den ene side vil have større hold og på den anden side vil bygge på den enkeltes egen selvstændige indsats. Hvis man ønsker dette sidste, er det netop vigtigt, at der bliver tale om små hold, at der på den måde bliver mulighed for individuelt arbejde.

Ministeren nævnte, at tallet 15 ikke forekommer i folketingsudvalgets betænkning, men jeg vil dog her sige, at det klart ligger i betænkningens ånd, at der skal være tale om små hold. Man ønskede nemlig fra folketingsudvalgets side — og det blev jo senere tiltrådt her i folketinget — at der skulle introduceres mere utraditionelle, mere individuelle, mere selvstændige undervisningsformer på seminarierne, og det nødvendiggør helt klart, at man arbejder med beskedne holdstørrelser. Hvis vi ønsker en mindre autoritær undervisning i folkeskolen, hvis vi ønsker f. eks. mindre klasseundervisning og mere undervisning i studiekredse, i arbejdsgrupper osv., så må denne ændring af ar-

bejdsformen i folkeskolen, som altså er i gang, forberedes på seminarierne. Hvis man ikke gør det, risikerer man, at de ændringer, der trods alt er i gang i folkeskolen, går i stå igen, for hvis man fortsat på seminarierne skal arbejde autoritært, traditionelt med foredragsformen — og det er jo i høj grad en passiviserende undervisning — så sætter man ikke de studerende i stand til eller forbedrer i hvert fald ikke deres muligheder for, når de skal arbejde i skolen, at arbejde med de nye undervisningsformer, som mange af os i hvert fald gerne vil have indarbejdet i folkeskolen.

Derfor er det ikke kun et spørgsmål om, hvorvidt man kan holde ud at høre på en forelæsning, når man er 20 år, eller når man er 25, det er et spørgsmål om de undervisningsformer, der skal drives på seminarierne; det er et spørgsmål om, hvorvidt seminariuddannelsen skal være mere eller mindre autoritær, og i anden omgang et spørgsmål om, hvorvidt undervisningen i folkeskolen skal være mere eller mindre autoritær eller mere eller mindre demokratisk; derfor er det et alvorligt og et vigtigt lovforslag, vi her behandler.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Hr. Knud Nielsen stillede mig et par spørgsmål. Til det første skal jeg sige, at disse besparelsesforslag er behandlet i regeringen ved dens udarbejdelse af finansloven og fremtrådte ved finanslovsforslagets fremsættelse. Det er regeringen, der har udarbejdet disse forslag. Der er ikke forhandlet med nogen, heller ikke med seminarierådet forud derfor.

Så spurgte hr. Knud Nielsen, om der overvejes andre besparelser. Der vil vel komme en udvalgsbehandling, og tanker, der kommer frem dér, kan naturligvis tages op. Det kunne jo tænkes, at der kunne spares endnu mere.

(Kort bemærkning).

Knud Nielsen: For klarhedens skyld vil jeg dog gerne understrege, at det, jeg